
Condiția de medic militar a lui Raul Dona în timpul Primului Război Mondial

Petre DIN

Profesor, Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr” Avrig
petre_din@yahoo.com

Rezumat

Raul Dona este reprezentantul intelectualității române care în contextul desfășurării Primului Război Mondial s-a alăturat eforturilor militare ale României de realizare a idealului național ce urmăreau înfăptuirea României Mari. Așa cum rezultă din memoriile sale, Raul Dona nu semnifică doar ipostaza medicului militar devotat serviciului sanitar, ci și cea de soț și tată ce vizează protejarea familiei de dificultățile războiului. Jurnalul său este o diagnoză a societății românești în care autorul reliefează evenimente ale războiului, dar și ale vieții cotidiene cu dezamăgirile și bucuriile ei.

Însemnările lui Raul Dona denotă dezorganizarea, corupția și lipsa solidarității colective în jurul idealului național. Critica sa acidă relevă neîncrederea în administrația românească în strategia și alianțele politice asumate de factorii politici români, factori care au condus la situația politică și militară decepționată în anul 1917. Observator atent al acelor evenimente, autorul exprimă nu numai fascinația pentru timpul parcurs de societatea românească, dar și dimensiunile sacrificiilor și privațiunilor care au însoțit acest proces.

Cuvinte cheie: Raul Dona, Primul Război Mondial, 1917, România, medic militar.

Raul Dona as a military doctor during the first world war

Abstract

Raul Dona is the representative of the Romanian intellectuals who, in the context of the First World War, joined Romania's military efforts to fulfil the national ideal aiming to achieve Greater Romania. As it results from his memoirs, Raul Dona symbolizes both the position of the military doctor devoted to the health service and of the husband and father willing to protect his family from the difficulties of the war. His diary is a diagnosis of the Romanian society in which the author highlights events of the war as well as of everyday life with its joys and disappointments.

Raul Dona's notes denote disorganization, corruption and lack of collective solidarity regarding the national ideal. His sharp criticism reveals the distrust in the Romanian administration, in the strategy and alliances assumed by the Romanian political factors which led to the disappointing

political and military situation in 1917. A careful observer of those events, the author expresses both the fascination for the time spent by the Romanian society and the dimensions of the sacrifices and deprivations which accompanied this process.

Keywords: Raul Dona, First World War, 1917, Romanian, military doctor.

Raul Dona este exponentul intelectualității românești care în contextul Primului Război Mondial s-a alăturat demersurilor militare ale României de realizare a aspirațiilor naționale ce vizau înfăptuirea României Mari. În virtutea adevărului menționăm faptul că Raul Dona nu reprezintă doar paradigma medicului militar devotat deontologiei profesionale, dar este și un intelectual înzestrat cu reale calități de narator care prezintă evenimentele militare și politice ale conflictului, condiția de refugiat în Moldova, ineficiența și dezorganizarea administrației și situația mizerabilă a spitalelor românești. Jurnalul său din care decurg informații privind evenimentialul oamenilor obișnuiți sau al unor personalităților politice și medicale cu pregnanță în spațiul public este un exemplu ilustrativ în acest sens. Așa cum preciza Viorica Milicescu, însemnările sale cuprind descrieri cu întâmplări ale unor oameni buni, dar și răi, oameni cu suflete mari dar și oameni josnici, cu oameni avizi de îmbogățire rapidă¹.

Jurnalul este impregnat nu numai cu informații de natură medicală sau militară, ci și cu imagini privind reliefarea vieții cotidiene și ale vieții de familie. Din această perspectivă Raul Dona este un soț și tată dedicat ocrotirii familiei, ale cărui demersuri vizează cu prioritate protejarea acesteia de dificultățile inerente războiului. În fapt, jurnalul său este o radiografie a societății românești din timpul Războiului pentru întregirea națională, în care autorul debordează cu informații structurate atât în plan politic, militar, medical, dar și cel al vieții cotidiene, cu bucuriile și dezamăgirile spațiului privat al existenței umane.

Însemnările din 22 iunie 1917 sunt focalizate pe registrul tematic al operațiunilor militare și cel al vieții din spitalele din Vaslui. Informațiile de natură militară alternează cu cele privind deficitul de moralitate al unora dintre contemporanii săi și cu dezordinea specifică serviciului medical. Confruntat cu o mulțime de știri, autorul notează că trupele rusești s-au redresat militar realizând o ofensivă victorioasă soldată cu luarea a 13.000 de prizonieri în Galiția. Secvențial, Raul Dona subliniază numărul mare al spionilor care sunt omniprezenți, iar efectul lor distructiv constă în calomnierea unor persoane suspectate că au sentimente germanofile sau rusofile. Scrupulos, meticolos, în jurnal acesta notează că ofensiva armatei române a început, doar că vor fi prezentate publicului doar informațiile pozitive².

Inventariind tematica acestor însemnări constatăm că ele reflectă în amănunțime derularea vieții din spitale. Este revoltat de faptul că, inițial, se dorea începerea activității în

1 Milicescu 2018, p. 7.

2 Dona 2018, p. 103.